

Und mit dieser Bindung  
wächst das Verständnis

**A s tímto spojením roste porozumění**

Anne Glassner

[www.anneglassner.at](http://www.anneglassner.at)



„Es berührt mich. Ich verstehe zwar nicht ganz, worum es in diesem Kunstwerk geht. Aber je länger ich davor verweile, desto tiefer berührt es mich“ (Robert Fleck, Was kann Kunst, 2014)

„Působí to na mne. Nechápu sice úplně, o co se v tomto uměleckém díle jedná, ale čím déle před ním setrvávám, tím intenzivněji na mne působí“ (Robert Fleck, Was kann Kunst (Co umí umění), 2014)

Unser Kunstverständnis ist nicht angeboren, das Bedürfnis nach Kunst aber schon“ (Günther Oberhollenzer, Liebe zur Kunst, 2015)

„Naše chápání umění není vrozené, potřeba umění však ano“ (Günther Oberhollenzer, Liebe zur Kunst (Láska k umění), 2015)



## **Das österreichische Artothekensystem als Instrument der Aneignung von Kunst: Anspruch und Wirklichkeit?**

- Geschichte und Aufgabe der Artotheken
- Interviews mit LeihnehmerInnen von Artotheken und ExpertInnen
- Fotos von den Bildern in den Wohnräumen

## **Rakouský systém artoték jako nástroj osvojování si umění: Požadavek a skutečnost?**

- historie a úloha artoték
- rozhovory s vypůjčovatelem a experty
- fotografie obrazů v obytných místnostech

## **Inwieweit fördern Artotheken einen Zugang zur bildenden**

### **Kunst beziehungsweise ein „Kunstverständnis“?**

- Der Leihprozess
- Kriterien bei der Bildauswahl
- Lebensstil und Individualisierung
- Kunstleihe und Kunstsachverstand

### **Do jaké míry artotéky podporují přístup k výtvarnému umění, případně „porozumění umění“?**

- proces vypůjčování
- kritéria při výběru obrazů
- životní styl a individualizace
- vypůjčování umění a odborná znalost umění

## Kriterien bei der Bildauswahl

- Im Dialog mit dem Kunstwerk
- „Ich brauche ein Bild zu meiner roten Couch“
- Bildinhalt und Form
- KünstlerInnen

.....*“Es muss mich sofort ansprechen”*

## Kritéria při výběru obrazů

- - v dialogu s uměleckým dílem
- - „potřebuji obraz k mé červené pohovce“
- - obsah a forma obrazu
- - umělec/umělkyně
- 
- ..... *„musí mne okamžitě oslovit“*



„Absolutes Bauchgefühl“ oder „Spontan gefallen“

„Absolutní intuice“ nebo „spontánní zalíbení“



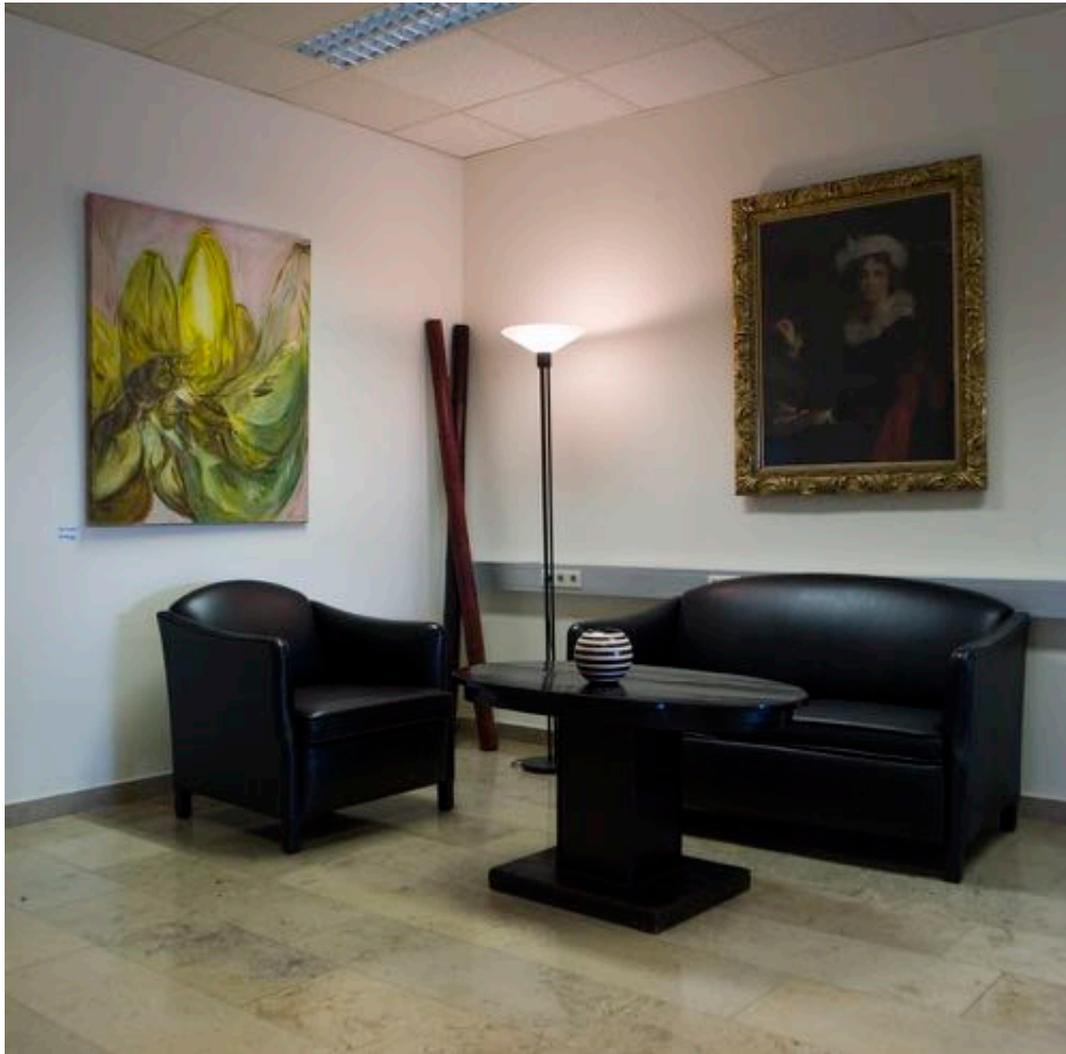
„mich ansprechen“  
„oslovují mne“

## **Bilderleihe**

- Individuelle Reaktionsweisen und Einstellungen
- Bourdieu: Geschmack ist etwas Klassenspezifisches
- Verflechtung von Individuum und Gesellschaft (Ulrich Beck)
- Beforschung des Subjekts

## **Vypůjčování obrazů**

- individuální způsob reakce a přístup
- Bourdieu: Vkus je něco třídně specifického
- propojení individua a společnosti (Ulrich Beck)
- prozkoumání subjektu



## **Bindung auf Zeit**

*“Ich erwarte vom Bild, dass wir uns anfreunden. Ich schaue mir das an und ich gewöhne mich daran und wenn ich daran vorbei gehe, dann sehe ich, dass ich möglichst immer wieder neue Sachen daran sehe. Und über die Jahre ist es auch so – also ich sehe jetzt andere Dinge als an Bildern, die ich vor 40 Jahren gekauft habe – die sehe ich jetzt anders, als ich sie vor 40 Jahren gesehen habe. Und wenn einem fad wird, oder wenn dem Bild mit mir fad wird, dann muss man sich halt trennen.” (LeihnehmerInneninterview III S.3, 34; S.4,1-5 )*

*Und mit dieser Bindung wächst das Verständnis*

## **Vazba na dobu**

*„Od obrazu očekávám, že se spřátelíme. Dívám se na něj a zvykám si na něj a když kolem něj procházím, vidím, že na něm mohu vidět stále nové věci. A je tomu tak i po léta – vidím tedy nyní jiné věci než na obrazech, které jsem zakoupil před 40 lety. A když se začnu nudit, nebo když se obraz začíná nudit se mnou, pak se prostě musíme rozejít.“ (Rozhovor s vypůjčovateli III, str. 3, 34; str. 4, 1-5)*

*A s touto vazbou roste porozumění*

## **Leben mit dem Bild**

- Nach und nach entsteht eine Bindung zum Kunstwerk
- Manchen fällt es schwer die Bilder wieder zurückzubringen
- Der Wechsel der Bilder wird als anregend und spannend empfunden
- Sich auf Neues einlassen und experimentieren

## **Život s obrazem**

- postupně vzniká vazba na umělecké dílo
- pro někoho je těžké obrazy opět vrátit
- výměna obrazů je vnímána jako podnětná a napínavá
- pouštění se do něčeho nového a experimentování



## **Leben mit dem Bild**

*„Ich habe das [Bild] jetzt drei Monate und das gefällt mir. Und ich freue mich jeden Tag, wenn ich das anschau oder am Abend, wenn ich da so liege im Bett und dann sehe ich es noch (Anhang: LeinheimerInneninterview I S. 4,9– 11)*

## **Život s obrazem**

*„Mám jej [obraz] nyní tři měsíce a líbí se mi. A těším se každý den, když se na něj podívám nebo večer, když tak ležím v posteli, a ještě jej znovu vidím (Příloha: Rozhovor s vypůjčovateli I str. 4,9 – 11)*





sich damit auseinandersetzen,  
zabývat se tím

## Welche Typen?

“Es sind Leute, die Freude an Abwechslung und an Veränderung und am Experiment haben (...), die was wissen wollen von der Kunst, die was erleben wollen damit, die mit den vorgefertigten, konfektionierten, visuellen Angeboten sich nicht zufrieden geben. Und die gehen eigentlich durch alle Schichten hindurch (Anhang: ExpertInneninterview I; S. 9,1–7).

## Jaké typy?

jsou lidé, kteří mají radost z pestrosti a ze změny a z experimentu (...), kteří chtějí něco vědět o umění, kteří s ním chtějí něco prožít, kteří se nespokojí s prefabrikovanými, sériově vyráběnými, vizuálními nabídkami. A ti vlastně procházejí všemi vrstvami (příloha: Rozhovor s experty I; str. 9,1-7).







*nach der Größe und nach der Farbe*

podle velikosti a barvy





## Ergebnisse zusammengefasst

- Artotheken werden Anspruch gerecht einem möglichst breitem Publikum Zugang zu originalen Kunstwerken zu verschaffen
- BenutzerInnen wählen nach Größe, Form, Farbe, Wohnungseinrichtung Bilder aus
- Prozess des Erlebens steht im Vordergrund („anfreunden mit dem Kunstwerk“)
- Bindung zum Bild wird aufgebaut
- Faktor Zeit und die Erfahrung der Vertrautheit mit dem Kunstwerk spielen große Rolle
- Ob ein Kunstverständnis durch die Leihe entwickelt wird muss offen bleiben

## Shrnutí výsledků

- artotéky splňují požadavek na vytvoření přístupu k originálům uměleckých děl pro co nejširší publikum
- uživatelé si obrazy vybírají podle velikosti, tvaru, barvy, zařízení bytu
- proces prožívání je stěžejní („spřátelení se s uměleckým dílem“)
- vytváří se vazba na obraz
- velkou roli hrají faktor času a zkušenost důvěrného vztahu s uměleckým dílem
- otázka, zda se výpůjčkou vyvíjí porozumění umění, musí zůstat otevřena

*“[...] mit einem Künstler in Kontakt zu treten, dass täte ich sehr gerne, aber das hat sich einfach noch nicht angeboten und da habe ich ein bisschen eine Schwellenangst, weil ich mir immer denke, ja, man muss schauen und dann ist der traurig wenn ich rausgehe und nichts kaufe ((lachend)). Da habe ich ein bisschen eine Schwellenangst, aber an sich tun wir das gerne bei Künstlern herumstöbern.” (Anhang: LeinehmerInneninterview I, S.4, 26-30)*

*[...] vstoupit do kontaktu s umělcem, to bych velice ráda, ale ještě se tato nabídka prostě nenaskytla a mám zde poněkud strach ze vstoupení do této oblasti, protože si vždy myslím, ano, člověk se musí dívat a umělec je pak smutný, když odejdu a nic nekoupím ((se smíchem)). Toho se poněkud obávám, ale jinak se u umělců rádi přehrabáváme. (příloha: Rozhovor s vypůjčiteli I, str. 4, 26-30)*

Eigene künstlerische Arbeiten

Vlastní umělecké práce

Dream on demand, 2017, Startgalerie, MUSA Wien  
Dream on Demand, 2017, Startgalerie, MUSA Vídeň



The Art of Sleeping, Performance, Bettenhauser, Wien, 2018  
The Art of Sleeping, Performance, Bettenhauser, Vídeň, 2018





Speed, Ausstellung Autohaus Meisner, NÖ, 2018



Speed, Ausstellung Autohaus Meisner, NÖ, 2018





Fotocredits Fotos Wohnungen der LeihnehmerInnen: Anne Glassner/Susi Krautgartner

Fotocredits fotografie bytů vypůjčitelů: Anne Glassner/Susi Krautgartner

Kontakt:

[www.anneglassner.at](http://www.anneglassner.at)

<https://www.instagram.com/anneglassner/>

<http://www.vocalnaps.at/>

<https://theinbetweencollective.wordpress.com/>